

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka CXXV.

Vydána dne 5. listopadu 1920.

Obsah: Čís. 592. Nařízení, jímž se provádí zákon o sčítání lidu ze dne 8. dubna 1920, č. 256 Sb. z. a n.

Čís. 592.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 30. října 1920,

jímž se provádí zákon o sčítání lidu ze dne
8. dubna 1920, č. 256 Sb. z. a n.

Na základě zákona ze dne 8. dubna 1920,
č. 256 Sb. z. a n., nařizuje se po slyšení Státní
 rady statistické pro první všeobecné sčítání lidu
v obvodu Československé republiky:

I. Všeobecná ustanovení.

§ 1.

Rozhodným dnem pro sčítání lidu ve smyslu
§ 1 zákona o sčítání lidu ze dne 8. dubna 1920,
č. 256 Sb. z. a n., jest 15. den února 1921.

§ 2.

Řídit a provádět sčítání lidu náleží po-
litickým úřadům, na Slovensku a v území Pod-
karpatské Rusi administrativním vrchnostem.
Obce jsou povinny spolupůsobiti při provádění
sčítání podle pokynů těchto úřadů a dáti bez-
platně k dispozici pro sčítání a revisi své orgány
a místnosti.

§ 3.

Při tomto sčítání lidu bude zjišťováno ze-
jména: pohlaví, rodinný stav, stáří, domovská
příslušnost, národnost, náboženství a povolání.

§ 4.

Sčítání lidu bude se provádět jednak sčíta-
cími archy, jež vyplňuje majitel bytu, jednak po-
pisnými archy, jež vyplňuje sčítací komisař.

§ 5.

Ministr vnitra neb úřad jím zmocněný určí,
ve kterých obcích se bude sčítání provádět archy
sčítacími a ve kterých archy popisnými.

§ 6.

Do archů uvedených v § 4 buďtež zapsány
všechny osoby, které ztrávily v bytě půlnoc
z 15. na 16. února 1921, a to bez rozdílu,
zda-li v něm bydlí trvale nebo jsou přítomny
přechodně anebo jsou v něm při sčítání jen
náhodou.

Ti, kdo ztrávili půlnoc z 15. na 16. února
1921 mimo byt, na př. na noční práci v dílně,
továrně, redakci, na stráži, ve službě železniční
nebo poštovní atd., nebo za zábavou v hostinci,
kavárně a pod., budou zapsáni v tom bytě, do
něhož se vrátí.

Osoby, které ztrávily půlnoc z 15. na 16. února
1921 na cestě, jsou povinny přihlásiti se ke sčítání
u majitele bytu nebo hotelu a pod., kam nej-
dříve přibudou. Tento jest povinen postarati se
o to, aby osoby ty byly řádně zapsány do pří-
slušných archů.

§ 7.

Současně se sčítáním lidu bude proveden
súpis bytů v městech a okolních obcích, jež
s těmito městy tvoří hospodářský celek, čítající
více než 20.000 obyvatelů. Obce, v nichž se koná
súpis bytů, určí ministerstvo vnitra. Súpis tento
provádí se na bytových listech.

§ 8.

V obcích, ve kterých se sčítání provádí sčíta-
cími archy, jest povinen vyplniti sčítací arch
(a bytový list) majitel bytu nebo jeho zástupce.
V obcích, v nichž se sčítá popisnými archy, vy-
plňuje popisný arch (a bytový list) sčítací ko-
misař.

§ 9.

Tam, kde se sčítání provádí sčítacími archy,
jest určen pro každý byt zvláštní sčítací arch;
kde se sčítání provádí popisnými archy, je určen
pro každý dům popisný arch.

§ 10.

Pro podniky a ústavy určené k společnému pobytu více lidí (hotely, kasárny, nemocnice, věznice, kláštery, pensionáty atd.) platí následující předpisy:

V hotelích, hostincích a nolehárnách opatří si jejich majitel neb správce ode všech, kdo tam nocovali o půlnoci ze dne 15. na 16. února 1921, na zvláštních listech písemné odpovědi na všechny otázky ve sčítacích archích obsažené, vyplní na základě těchto písemných přihlášek sčítací archy v obcích, v nichž se sčítání lidu provádí sčítacími archy, a odevzdá je i s přihláškami sčítacímu komisaři; v obcích, v nichž se sčítání provádí popisnými archy, předloží tyto písemné přihlášky sčítacímu komisaři, který na jejich základě vyplní popisný arch.

V jiných ústavech nežli shora jmenovaných není třeba těchto písemných přihlášek od jednotlivých jejich obyvatelů; všichni obyvatelé těchto ústavů budou zapisáni do společných sčítacích archů ředitelem nebo představeným ústavu (velitelem kasáren a pod.) aneb osobou jím ustanovenou pod jeho osobní odpovědností.

Jestliže v ústavech (podnicích) bydlí správní dozorcí neb jiný personál sice v budově, avšak ve zvláštních bytech, od ostatního ústavu oddělených, nebude zapisován do týchž archů jako obyvatelé ústavu, nýbrž každá taková bytová strana dostane svůj vlastní sčítací arch, případně bude zapsána do popisného archu jako zvláštní bytová strana.

§ 11.

O vojsku umístěném v kasárnách neb jiných vojenských ústavech (vojenských nemocnicích, trestnicích atd.) platí totéž ustanovení jako o ústavech jiných.

Vojáci, kteří bydlí v soukromých bytech, zapisují se tam, kde bydlí, nikoli v kasárnách, v nichž konají službu.

Příslušníci československého vojska, kteří v noci z 15. na 16. února 1921 konají strážní službu, zapisují se v ústavech (kasárnách a pod.) neb bytech, v nichž bydlí.

Příslušníci československého vojska a četnictva, kteří ztrávili půlnoc z 15. na 16. února 1921 na cestě nebo pochodu, přihlašují se ke sčítání obdobně, jak stanoveno jest v § 6.

§ 12.

Vědomě nesprávné údaje, jakož i všeliká jiná úmyslná jednání a opominutí, kterými se porušuje neb ohrožuje úplnost anebo správnost sčítání, pokud samy o sobě nebo ve spojení s jinými činy nespadají pod trestní zákon, trestají se politickými úřady I. stolice, na Slovensku a v území Podkarpatské Rusi administrativními policejními vrch-

nostmi I. instance peněžitou pokutou od 20 Kč do 10.000 Kč, vedle toho nebo místo toho vězením do 3 měsíců. Za jednání takové budiž pokládáno zvláště: kdo vědomě činí nesprávné údaje, kdo se vědomě vyhne sčítání, nebo kdo se vědomě dá sčítati dvakrát, jakož i kdo působí na jiné, aby činili údaje neodpovídající skutečnosti.

II. Přípravy ke sčítání lidu.

§ 13.

Za účelem provedení sčítání budou obce nadřízeným úřadem politickým anebo k jeho zmocnění obecním starostou rozděleny na sčítací obvody.

Pro každý sčítací obvod bude nadřízeným úřadem politickým jmenován sčítací komisař, jemuž bude vydána tímto úřadem legitimace opravňující jej k přístupu do domácností, v nichž má sčítati.

§ 14.

Sčítacími komisaři budtež jmenovány osoby zletilé a svépravné, které poskytují záruku, že mohou provést sčítací práce správně a přesně. Sčítací komisaři požívají ochrany § 68 trest. zákona.

Budou-li jmenováni sčítacími komisaři učitelé nebo aktivní úředníci, jsou jejich představení povinni uděliti jim dovolenou na dny, ve kterých provádějí sčítání.

§ 15.

Sčítací komisaři složí do rukou zástupce úřadu, kterým jsou jmenováni, slib, že budou nestranně a svědomitě plniti povinnosti a zachovávatí úřední tajemství. O tomto složení slibu sepiše se úřední protokol.

§ 16.

Tiskopisy potřebné ke sčítání lidu zašle obcím politický úřad. V obcích, v nichž se sčítání provádí sčítacími archy, doručí starosta obecními orgány sčítací archy (a v místech, kde se koná soupis bytový, také bytové listy) zároveň s poučením a návodem k jejich vyplňování majitelům bytů alespoň dva dny před sčítáním; v obcích, v nichž se sčítá popisnými archy, doručí starosta popisné archy sčítacím komisařům.

Tiskopisy potřebné pro sčítání lidu vydá ministerstvo vnitra. Používání tiskopisů ministerstvem vnitra nevydaných jest zakázáno.

III. Práce sčítacích komisařů.

§ 17.

Práce sčítací započnou dne 16. února 1921 nejpozději o 8. hod. ranní. Sčítací komisař navštíví každý dům a každý byt; při vstupu do bytů se vykáže svojí legitimací.

V obcích, v nichž se sčítání provádí sčítacími archy, odebere vyplněné sčítací archy (a v místech, kde se koná soupis bytů, také bytové listy), prozkoumá je ihned co do správnosti a úplnosti za přítomnosti majitele bytu nebo jeho zástupce na základě osobních výkazů, pokud je obyvatelé mají po ruce, nesprávné odpovědi opraví a případné mezery sám vyplní. V obcích, v nichž se sčítání provádí popisnými archy, vyplňuje tyto archy (a v místech, v nichž se koná soupis bytů, také bytové listy) sčítací komisař sám na základě výpovědi majitele bytu nebo jeho zástupce a osobních výkazů obyvatelů.

§ 18.

Ukáže-li se potřeba ještě dodatečně prováděti opravy ve sčítacích (popisných) arších neb bytových listech, může nadřízený politický úřad aneb orgán jím k tomu určený předvolati každého obyvatele, aby poskytl informace, jichž je třeba. Předvolaný jest povinen přinést potřebné doklady.

§ 19.

Sčítací komisař smí zapsati jen údaje, pokud zřejmě neodporují skutečnosti, anebo data, jež lze vybrati z osobních výkazů. Údaje zřejmě odporující pravdě ihned opraví. Ve sčítacích arších smí opravovati jen samozřejmé omyly, jinak opravy může prováděti toliko s vědomím osoby, které se týkají.

§ 20.

Údaje o národnosti musí býti zjištěny se zvláštní svědomitostí a přesně podle pravdy.

Při vyplňování sčítacích archů jest přednosta domácnosti u osob, které nejsou členy jeho rodiny, povinen zapsati tu národnost, pro kterou se osoby ty samy prohlásí. Má-li sčítací komisař v příčině té pochybnosti, vyslechne tyto osoby, a byla-li národnost nesprávně zapsána, podá trestní oznámení.

Do popisných archů smí sčítací komisař zapsati jen tu národnost, kterou mu přednosta domácnosti udá za sebe a nedospělé členy své rodiny a osoby nepřičetné. Osoby dospělé mají sčítacímu komisaři udati samy svoji národnost. Udává-li sčítaná osoba národnosti dvě nebo nepříznávali se k národnosti žádné, dlužno ji nejprve řádně poučiti; není-li odpověď ani po tomto poučení uspokojivá, určí sčítací komisař národnost takovýchto osob podle jejich mateřského jazyka. Těch, kteří nenáleží k rodině přednosty domácnosti (služebných, podnájemníků, noclehařů, hostů a pod.), má se sčítací komisař otázati na národnost přímo. Ve sčítacích arších smí komisař měniti údaj o národnosti jen tehdy, když jde o zřejmou nesprávnost.

V tomto případě provede změnu se souhlasem osoby, o níž jde; ta pak potvrdí souhlas svým podpisem. Nesouhlasí-li strana, předloží sčítací komisař věc k rozhodnutí nadřízenému úřadu politickému, který vyslechne dotčenou osobu (po případě prostřednictvím orgánu, jež sám určí), a rozhodne do 14 dní. Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladného účinku.

§ 21.

Sčítací komisař vloží sčítací archy téhož domu (spolu s bytovými listy v místech, kde se koná soupis bytový) do spěrného archu domovního a vyplní jej.

§ 22.

Po skončení sčítání sestaví sčítací komisař přehled svého sčítacího obvodu. V tomto přehledu uvede osady v abecedním pořádku. Jestliže se kryje sčítací obvod s obvodem obce, slouží přehled sčítacího obvodu zároveň za přehled obecní a vyhotoví se dvojmo.

§ 23.

O obsahu všech archů musí býti zachováno úřední tajemství. Porušení této povinnosti trestse se podle § 8 zákona o organizaci statistické služby ze dne 28. ledna 1919, č. 49 Sb. z. a n., pokutou do 10.000 Kč nebo vězením do dvou let.

IV. Revise.

§ 24.

Všechn sčítací materiál bude podroben po skončení práce sčítacích komisařů ihned revisi. K provedení revise budou nadřízeným úřadem politickým jmenováni sčítací revisoři podle zásad platných pro jmenování sčítacích komisařů (§ 14).

§ 25.

Revisor má prozkoumati sčítací materiál, je-li úplný a je-li řádně vyplněn. Případné závady formální odstraní sám nebo pomocí sčítacího komisaře.

Vedle formální revise přezkouší sčítací revisor také věcně sčítání alespoň z několika domů každého sčítacího obvodu namátkou vybraných. Shledá-li závažné závady, provede úplnou revisi v řadě dalších domů, a najde-li opět závady, oznámí to nadřízenému úřadu politickému k rozhodnutí, má-li se celá práce onoho sčítacího komisaře provésti znovu.

§ 26.

Jako sčítací komisaři mají i revisoři povinnost zachovati o všech údajích úřední tajemství.

V. Obecní a okresní přehledy. Odeslání sčítacího materiálu.

§ 27.

Na základě přezkoušených přehledů sčítacích obvodů sestaví revisor (a v obcích, v nichž jest několik revisorů, ten z nich, kterého k tomu nadřízený politický úřad určí) obecní přehled dvojmo a odešle jej zároveň se vším sčítacím materiálem nadřízenému úřadu politickému nebo úřadu jím delegovanému.

V obecním přehledu uvádějí se osady v abecedním pořádku. Tam, kde se sčítací obvod kryje s obvodem obce, není třeba zvláštního přehledu obecního; přehled sčítacího obvodu (§ 22) slouží zároveň za přehled obecní.

§ 28.

Na základě přezkoušených obecních přehledů sestaví úřad politický (administrativní vrchnost) první stolice bezodkladně okresní přehled pro celý okres politický podle okresů soudních (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi toliko podle okresů slúžnovských) dvojmo. Jeden exemplář tohoto přehledu odešle ihned Státnímu úřadu statistickému v Praze, druhý přehled ponechá jakožto konsignaci u materiálu. Materiál odešle Státnímu úřadu statistickému v době, kterou tento určí.

§ 29.

Jakým způsobem mají býti sestaveny přehledy ve Velké Praze a v okresích s Velkou Prahou sousedících, určí ministerstvo vnitra zvláště.

VI. Superrevise sčítacího materiálu.

§ 30.

Sčítací materiál bude podroben superrevisi u Státního úřadu statistického v Praze.

VII. Náklady na sčítání.

§ 31.

Všechny potřebné tiskopisy dodá stát.

§ 32.

Před jmenováním sčítacích komisařů a revisorů rozhodne nadřízený politický úřad po slyšení obecního starosty, kolik sčítacích komisařů má býti pro obec vzato z obecních zaměstnanců a kolik přibráno z ostatního občanstva. Z tohoto rozhodnutí nelze se odvolati.

§ 33.

Obcím se zůstáváje odměniti z vlastních prostředků své zaměstnance přiměřeně za mimořádné práce se sčítáním lidu spojené. Ostatním sčítacím komisařům a revisorům může nadřízený úřad politický vyplatiti odměnu z prostředků státních.

§ 34.

Obec oznámí nadřízenému politickému úřadu do osmi dnů po vyúčtování veškeré zvláštní prokázané výdaje se sčítáním lidu spojené. Politické úřady sestaví stručné přehledy těchto výkazů pro veškeré obce svého okresu a odešlou je spolu s výkazem vlastních výdajů sčítacích Státnímu úřadu statistickému v Praze.

§ 35.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení. Provede je ministr vnitra.

Černý v. r.

Dr. Popelka v. r.	Dr. Burger v. r.
Průša v. r.	Dr. Gruber v. r.
Dr. Hotowetz v. r.	Dr. Mičura v. r.
Husák v. r.	Dr. Engliš v. r.
Dr. Fatka v. r.	Dr. Kovařík v. r.
Dr. Šusta v. r.	Dr. Procházka v. r.

Dr. Brdlík v. r.